ROVANIEMI

Rakennemallit
Liite 3d: Työpajojen yhteenveto

Työpaja 6.-7.10.2025 sidosryhmille, asukkaille ja yhdistyksille
sekä kunnan johtaville virkahenkilöille ja luottamushenkilöille

Vaihtoehto 1 – Sisäänpäin kasvava kaupunki

Asukkaat:

- Huoli viihtyisyydestä ja henkisestä hyvinvoinnista tiiviissä ympäristössä
- Pelko luontoalueiden menetyksestä (esim. Pöyliövaara)
- Ei koeta tukevan lapsiperheitä tai ikäihmisiä riittävästi
- Tiivistäminen voi olla ekologista, jos viheralueet säilytetään ja vanhat rakennukset hyödynnetään

Sidosryhmät:

- Sosiaalinen kestävyys ja slummiutumisriski huolena
- Palveluiden saavutettavuus paranee, mutta viheralueiden väheneminen huolestuttaa
- Taloudellisesti tehokas ja edullinen, keskustan elävöittäminen mahdollista
- Ympäristö: lämpösaarekkeet ja sään ääri-ilmiöt riskinä

Virka- ja luottamushenkilöt:

- Sosiaalisesti hyvä palveluiden saavutettavuus, mutta omakotiasujien tarpeet jäävät
- Taloudellisesti edullisin ratkaisu, ei vaadi uutta infraa
- Ympäristö: tukee joukkoliikennettä ja päästöjen vähentämistä
- Strategisesti vaatii aktiivista maankäyttöpolitiikkaa

Vaihtoehto 2 – Laajeneva keskustaajama

Asukkaat:

- Luonnonläheinen ja rauhallinen, mutta autoiluriippuvuus huolestuttaa
- Joukkoliikenteen puute erityisesti ikääntyvän väestön osalta
- Mahdollistaa asumisen eri elämäntilanteisiin, mutta yhteisöllisyys kärsii
- Ekologisuus riippuu joukkoliikenteen kehittämisestä

Sidosryhmät:

- Eriarvoisuus asuinalueiden välillä (omakotitalot vs. kerrostalot)
- Hajauttaminen heikentää keskustan elinvoimaa, palveluiden hajautuminen haastaa taloutta
- Autoilu lisää päästöjä, luontoalueiden laajeneminen vaatii kompensaatiota
- Strategisesti vyöhykeajattelu ja siltojen rakentaminen avainasemassa

Virka- ja luottamushenkilöt:

- Sosiaalinen eriytyminen ja autoilun lisääntyminen
- Taloudellisesti kallis ja tehoton malli
- Ympäristö: lisää päästöjä, huonoin vaihtoehto ilmaston kannalta
- Strategisesti ei jatkoon

Vaihtoehto 3 – Kehityskäytävä VT 4

Asukkaat:

- Koetaan parhaaksi vaihtoehdoksi: vihreä, väljä, saavutettava
- Tukee eri ikäryhmiä ja elämäntilanteita, palvelut ja koulut säilytettävä kylissä
- Ekologinen ja kustannustehokas, viheralueet säilyvät, raideliikenne korostuu

Sidosryhmät:

- Rauhoittaa keskustaa, matkailu erillään asumisesta
- Taloudellisesti tukee tiivistä keskustaa ja palveluita, avaa kehitysmahdollisuuksia
- Ympäristö: matkailun leviämisen hallinta tärkeää, kehityskäytävien varrella valmiudet
- Strategisesti tukee raideliikenteen kehittämistä ja orgaanista kasvua

Virka- ja luottamushenkilöt:

- Sosiaalisesti parempi saavutettavuus kuin hajautetussa mallissa
- Taloudellisesti hyödyntää olemassa olevaa infraa, tukee teollisuus- ja virkistysrakentamista
- Ympäristö: Pöyliövaara säilyy osin rakentamattomana, mahdollistaa raideliikenteen kehittämisen
- Strategisesti Hirvas–Muurola-suunnan kehittäminen nähdään positiivisena

Rovaniemen rakennemallit – Työpajojen yhteenveto

Vaihtoehto 1: Sisäänpäin kasvava kaupunki

- Plussat: Palvelut lähellä, edullinen infra, tukee joukkoliikennettä ja päästöjen vähentämistä
- Miinukset: Huoli viihtyisyydestä, luontoalueiden menetyksestä (Pöyliövaara), sosiaalinen kestävyys kyseenalainen, kerrostalovaltaisuus ei tue Rovaniemen brändiä.
- Yleisarvio: Taloudellisesti tehokas, mutta sosiaaliset ja ympäristöhaasteet merkittäviä.

Vaihtoehto 2: Laajeneva keskustaajama

- Plussat: Luonnonläheisyys, monipuoliset asumisvaihtoehdot, kylien elinvoima.
- Miinukset: Autoiluriippuvuus, joukkoliikenteen puute, korkeat kustannukset, päästöjen kasvu.
- Yleisarvio: Sosiaalisesti hyväksyttävämpi kuin tiivistäminen, mutta ekologisesti ja taloudellisesti heikko ilman joukkoliikenteen vahvaa kehittämistä.

Vaihtoehto 3: Kehityskäytävä VT 4

- Plussat: Vihreä ja väljä, raideliikenteen kehittäminen, viheralueet säilyvät, tukee eri elämäntilanteita, hyödyntää olemassa olevaa infraa.
- Miinukset: Palvelujen etääntyminen keskustasta, matkailun leviämisen hallinta vaatii tarkkuutta.
- Yleisarvio: Strategisesti ja ekologisesti paras vaihtoehto, kustannustehokas ja tukee pitkän aikavälin tavoitteita.

Yleisiä huomioita kaikista työpajoista

- Pöyliövaara mainittu toistuvasti: ei täyteen rakentamista, säilytettävä virkistysalueena.
- Lampela nähtiin potentiaalisena kehityskohteena.
- Tarve tasapainottaa matkailun ja asukkaiden tarpeet.
- Joukkoliikenteen kehittäminen keskeistä kaikissa malleissa.
- Kylien elinvoimaisuus ja palveluiden säilyttäminen tärkeää.